

Tilfelle av hepatitt A i en av Norges største barnehager i Bydel Gamle Oslo

v/Inger-Lise Wilhelmsen, teamleder
for smittevern i bydel Gamle Oslo

06.11.13

Hepatitt A

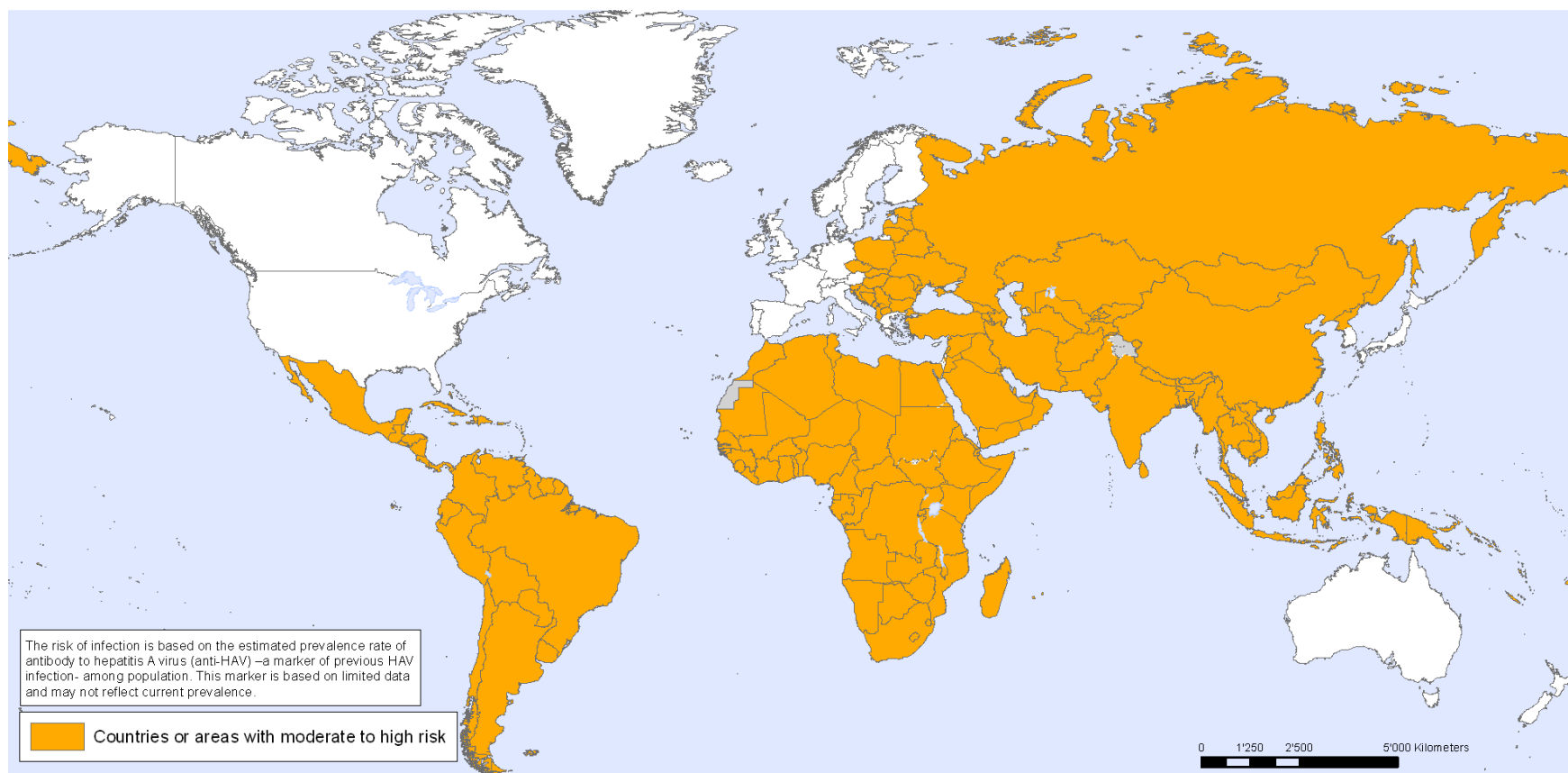
- Virusinfeksjon
 - Fører ikke til bærertilstand
 - Gjennomgått infeksjon hindrer sykdom ved nysmitte
 - Vehikkelsmitte gjennom kontaminert vann eller matvarer
 - Fekal-oral smitte
 - lav dødelig ca.0,1promille, men 2% hos immunsvekkede
 - obs gravide
-
- Anbefalinger fra Fhi for barnehagebarn er en uke hjemme etter påvist smitte, det samme gjelder ansatte i pleie og omsorg og pleie/stell av barn

Forts. Hepatitt A

- Viruset er meget stabilt og kan overleve utenfor kroppen over lengre tid
- Inkubasjonstid: 2-6 uker, vanligvis 4 uker
- Små barn kan ha hepatitt A og skille ut virus fra tarmen uten å vise påfallende sykdomstegn

Høy andel av befolkningen i disse landene gjennomgår asymptomatisk infeksjon tidlig i barnealder

Hepatitis A, countries or areas at risk

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the World Health Organization concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Dotted and dashed lines on maps represent approximate border lines for which there may not yet be full agreement.

Data Source: World Health Organization.
Jacobsen KH, Wiersma ST. Hepatitis A virus seroprevalence by age and world region, 1990 and 2005. *Vaccine* 2010 Sep;28(41):6653-7

© WHO 2012 All rights reserved

Symptom på Hepatitt A

- Mange asymptomatiske, avhengig av alder
- Mørk urin
- Avfarget avføring
- Feber
- Kvalme
- Oppkast og magesmerter
- Ikterus er sjeldent hos små barn
- Diagnostikk: Antistoffpåvisning

Melding om utbrudd

- Melding til Bydelsoverlegen i bydel Gamle Oslo om påvist tilfelle av Hepatitt A hos et barn 19/9-13, meldt fra fastlege. Uvisst alder og om det gikk i barnehage.
- Smittevernkontoret ble informert
- Dialog med familien via fastlege konstaterte at barnet var et av 4 småbarn i familien og at barnet gikk i barnehage, etter hvert ble det klart at det var en stor barnehage(ca. kl 14)
- Fastlegen tok ansvar for familien

Indeks

- Barn 4 år smittet på ferie i Pakistan, uvaksinert
- Gått i barnehage etter hjemkomst i ca 3 uker
- Symptomer som icterus, hvit-diare fra ca 10 dager før 19/9- smittetesting ikke gjort før 17/9 av fastlegen- svar 19/9
- Borte fra barnehagen i ca 13 dager før vi får informasjonen om hepatitt A

Barnehagens størrelse

- Flere hundre barn og ansatte totalt
- Barn fra mange bydeler og kommuner utenfor Oslo
- Ett felles toalett i ute området
- Bruk av fellestolett inne som også er for alle avdelinger
- Bruk av mange fellesrom

Hva må vurderes før tiltak iverksettes?

- Når må vaksinen evt. immunglobulin gis hvis det skal ha effekt
- Vaksine vs. immunglobulin- anbefalinger og tilgjengelighet
- Informasjonsstrategi når vi har så knapp tid
- Har vi mulighet til å få på plass utstyr i tide?
- Har vi tid til å få gitt informasjon i tide?
- Har vi bemanningsressurser nok en fredag ettermiddag på 1 døgns varsel

Ansvarsfordeling og beslutninger

Bydelsoverlegen tok de faglige beslutninger i dialog med FHI og kommuneoverlegen i Oslo;

Vaksine vs. immunglobulin og hvem skulle tilbys hva , hvor og når? Dvs. vaksine til alle barn og ansatte og immunglobulin til barn < 1år, ansatte over 50, gravide og immunsvake

Bemanning og rom;

- Smittevernhesesøstrene i samråd med teamleder og enhetsleder angir å kunne skaffe nok vaksinatører og utstyr
- Smittevernhesesøstre til å svare på spørsmål om morgenen, sammen med bydelsoverlegen
- Avklare med barnehagens enhetsleder at tilstrekkelige lokaler og personell er på plass og at info kan gå ut på mail til alle foreldre via ham/barnehage allerede samme dag, 19/9

Vurdering av situasjonen

- Barn i barnehage med hepatitt A
- Siste smitte ca 13 dager siden
- Felles toalett ute og inne for hele barnehagen
- Behov for vaksine/immunglobulin
- Utsending pr mail av informasjon til foreldre og ansatte fra barnehagen på ettermiddagen 19/9
- Vaksinebestilling fra FHI
- Forsending fra FHI
- Vaksinerings i barnehagen 20/9

Vaksineringen 20/9

- Smittevern helsesøstrene og bydelsoverlegen møter i barnehagen ved start kl.07.30 for å være tilgjengelig for foreldre og ansatte
- Muntlig info om håndhygiene og generelle hygienetiltak til de ansatte
- Helsesøstre og medhjelpere gjør forberedelser med utstyr og plan for registrering
- Samkjøringsmøte før oppstart av vaksinering kl.13.30 hvor det ble gitt info om hva som skulle sies om hygiene og mulighet for å bli syk tross vaksine

Forts. vaksineringsen 20/9

- Helsesøstre og en lege vaksinerte(Hel)
- Medhjelpere fra skolehelsetjenesten håndterte listene og registrerte
- Bydelsoverlegen
- Hjelp fra barnehage ansatte
- Vaksinerte flere hundre barn og voksne
- Immunglobulin til ca 20

Utstyr

- Informasjonsark
- Skilt med info (tusj og store ark)
- Sprøytespisser
- Sprøyter
- Kanyleboks
- Injeksjonstørk
- Plaster/tape/ bomull
- Pussbekken/cellestoff
- Registrerings skjemaer til Sysvak

Videre vurdering etter vaksinerings

- Ett barn smittet – søsken
- Ett barn i barnehagen debuterte med symptomer ca 10 dager etter vaksinerings – annen gruppe i barnehagen
- Mistanke meldt 30/9 til smittevernkontor/bydelsoverlege, testet og smitte påvist 9/10
- Alle med symptom eller hvor foreldre tror det kan ha sammenheng med Hepatitt A anbefaler vi kontakt med fastlegen og antistoffpåvisning via blodprøve
- Ca 20 henvendelser til bydelsoverlege/smittevernkontoret + noen til fastleger de neste ukene etter 10/10

Informasjon

- Informasjonsskriv og tilbud om vaksine gitt dag 1, 19/9-13
- Informasjonsskriv fra bydelsoverlegen i BGO til alle bydelsoverleger i Oslo, FHI, HEL og Fylkeselgen i Oslo og Akershus samt postmottak i alle bydeler via HEL
 1. like etter første utbrudd og
 2. på nytt uke 3 ved nytt tilfelle
- Informasjon på intranett og internett på HELS nettsider (fredag ettermiddag) 11/9 og bydel Gamle Oslo sine sider mandag morgen 14/10-13
- Mediestrategi ble diskutert helt opp i byrådsavdelingen før nettpublisering 11/10

Tanker i etterkant - 1

1. Hva kunne vært gjort enda bedre for lettere å vaksiner raskt og hatt god oversikt;

- Liste fra barnehagen RASKT, med alle barn og ansatte, helst med personnummer, telefonnummer inkludert ekstrapersonell som renholdere etc.
- Innkalling til et informasjonsmøte for alle, men her var det for mange foreldre til å få inn i et lokale- alternativet ble infoskriv og mulighet til å spørre hvis man lurte på noe
- Ha mer personell tilgjengelig for organisering av folkemengde
- Skille mellom de som har fått vaksine og de som skal ha vaksine når det er så store forhold og mange blir ventende, rom?
- Vaksinere de ansatte i barnehagen før man startet med barna

Tanker i etterkant - 2

2. Praktisk samarbeid med FHI

- Helsesøster fikk ikke bestille vaksine/immunglobulin på ordre fra bydelsoverlegen, tross avtale dagen før
- FHI kunne ikke sende ut vaksiner direkte til barnehagen
- FHI sendte ikke kanyler med vaksinene slik som vanligvis gjøres

Tanker i etterkant - 3

3. Forbedring med informasjonsstrategi:

- Bedre tid
 - Ved å ha info skriv liggende som del av beredskapsplan kan dette evt forenkles
- Media strategi
 - Media kan brukes aktivt for å spres informasjon
 - Vi ønsket ikke media i første runde
 - Mer hensiktsmessig i runde to